

MIASTO I GMINA RYN

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚĆ B



KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XLI/360/10 Rady Miejskiej w Rynie z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn, wraz z rysunkami:

- Nr 3 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Ryn”.**
- Nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Ryn”,**

Ryn, 2009/2010 r.



ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM:

Gł. Projektant

mgr inż. arch. Marian Kopliński
(POIU Nr G-083/2002)

Projektanci

mgr inż. Anna Serguć
mgr inż. Krzysztof Szlubowski
mgr inż. Adam Syczewski
mgr Szymon Truszczyński
mgr inż. Katarzyna Deptuła

Opracowanie wykonano w:

INPLUS Sp. z o. o.

10-686 Olsztyn
ul. Wilczyńskiego 25E/216

biuro@inplus.pl

www.inplus.pl

w konsorcjum z

Biuro Architektoniczno – Urbanistyczne BDK S.C.

10-686 Olsztyn, ul. Wilczyńskiego 25E/221

biuro@bdk.olsztyn.pl



Spis treści

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	5
2. Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni	9
2.1. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy	10
2.2. Tereny objęte ograniczeniami zabudowy wynikającymi z przepisów odrębnych	11
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego.....	11
3.1. Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody.....	11
3.2. Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony	14
3.3. Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody.....	15
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	15
4.1. Obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych.....	16
4.2. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków	19
4.3. Stanowiska archeologiczne.....	21
5. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	29
6. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	30
7. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zmianami)	30
8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	31
9. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	32
9.1. Obszary zagrożenia powodziowego	32
9.2. Obszary osuwiskowe	32
10. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	32
11. Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	33



11.1. Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych	33
11.2. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim	33
11.3. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym.....	34
12. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	34
12.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.....	34
12.2. Obszary wymagające przeprowadzania scaleń i podziału nieruchomości	35
12.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	35
12.4. Obszary przestrzeni publicznej	35
12.5. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	35
13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	36
14. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	36
14.1. Układ drogowy.....	36
14.2. Układ kolejowy	38
14.3. Trasy rowerowe.....	38
14.4. Szlaki żeglowne.....	38
14.5. Infrastruktura techniczna.....	39



1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawione w Studium są wynikiem zarówno uwarunkowań zewnętrznych, jak również wewnętrznych rozwoju miasta i gminy Ryn. Uwarunkowania te zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych, programujących rozwój gminy miejsko-wiejskiej nie tylko w aspekcie lokalnym, ale i w aspekcie powiązań z obszarem powiatu, województwa oraz kraju. Podstawowymi dokumentami, uwzględniającymi uwarunkowania zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne wraz z postulatami istotnymi dla kształtowania przyszłej struktury przestrzennej gminy i miasta Ryn, są:

- W zakresie uwarunkowań wewnętrznych:
 - Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn na lata 2001 – 2010;
 - Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn na lata 2004 – 2013.

- W zakresie uwarunkowań zewnętrznych:
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego;
 - Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Giżyckiego;
 - Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego do roku 2020.

Z wyżej wymienionych dokumentów wynika, że kluczowymi dla zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Ryn zadaniami o znaczeniu ponadlokalnym są:

- przebudowa drogi krajowej nr 59 Mrągowo – Giżycko do parametrów technicznych klasy G wraz z budową obejścia miasta Ryn;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 592 Korsze – Giżycko do parametrów technicznych klasy G;
- przebudowa linii kolejowej Białystok - Korsze, umożliwiająca rozwijanie prędkości 120km/h wraz z elektryfikacją odcinka Ełk – Korsze;
- budowa energetycznego układu przesyłowego linii jednotorowej 400 kV Ełk- Mątki;
- zwiększenie lesistości poprzez zalesienie gruntów rolnych nieprzydatnych w gospodarce rolnej.

Najważniejszą rolę w gminie odgrywa miasto Ryn, które jest wielofunkcyjnym ośrodkiem gminnym. Wpływ na to ma przede wszystkim atrakcyjne położenie nad Jeziorem



Ołów i Jeziorem Ryńskim oraz lokalizacja w pobliżu Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber i Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Rozwój miasta prowadzi do rozwoju całej gminy, na obszarze której planuje się wykorzystanie potencjału przyrodniczego i stworzenie kolejnych ośrodków turystycznych - głównie w miejscowościach nad Jeziorem Ryńskim (Wejdyki, Rybical) oraz nad Jeziorem Szymoneckim (Szymonka, Prażmowo).

Gmina Ryn obfituje w gleby klasy IIIb, IVa i IVb, a także kompleksy glebowe - pszenno-dobre (Knis, Stara Rudówka, Mioduńskie, Ryńskie Pole i Siejkowo), żytni bardzo dobry i dobry (Ławki, Słabowo, Krzyżany), a także zbożowo-pastewny mocny (na północ od Ławek i Szymonki). Gleby takie warto wykorzystać w jak największym stopniu i nie zatracić funkcji rolniczej na terenach, na których się znajdują. Rolnictwo można wykorzystać w połączeniu z turystyką poprzez tworzenie gospodarstw agroturystycznych.

Do rozwoju funkcji turystycznej zachęcają również liczne zabytki występujące na terenie gminy w porównaniu z innymi gminami powiatu giżyckiego, w tym Zamek Ryn jako najbardziej znaczący zabytek.

Ważne jest prowadzenie dalszych działań w zakresie ochrony środowiska (ochrona istniejących zasobów przyrodniczych, poprawa funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz eliminacja zagrożeń środowiska), a także w zakresie promocji oferty turystycznej.

Dobre komunikacyjne połączenie w postaci drogi krajowej nr 59 oraz drogi wojewódzkiej nr 642 klasy technicznej Z pozwala na dalszy rozwój miasta w kierunku turystyki i sprzyja urbanizacji terenów w otoczeniu w/w dróg.

Przez gminę przebiega wspomniana wcześniej droga krajowa nr 59 i droga wojewódzka nr 642, a także drogi wojewódzkie nr 592 i 643. Dodatkową formą komunikacji jest kolej przebiegająca w północnej części gminy i zatrzymująca się na jednej stacji - Sterławki Wielkie.

Droga krajowa nr 59 i droga wojewódzka nr 592 mają zostać przebudowane w najbliższych latach. W okolicach Rynu ma powstać obwodnica, która usprawni ruch samochodowy i jego płynność. Takie działania usprawnią komunikację i zwiększą płynność ruchu.

Aby jednak osiągnąć w/w cele i doprowadzić do rozwoju gospodarczego gminy i miasta Ryn należy dążyć do dalszego poprawiania warunków i jakości życia na terenie gminy. Wiąże się to przede wszystkim z rozbudową infrastruktury technicznej w gminie, w tym rozbudową sieci wodnej i kanalizacyjnej. Brak tej sieci na przeważającym obszarze gminy można uznać za słabą stronę gminy oraz powód, który hamuje rozwój gospodarki.

Powyżej określone zadania w znacznym stopniu determinują prowadzenie polityki przestrzennej gminy i miasta Ryn, polegającej na alokacji przestrzennej inwestycji celu



publicznego (w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu przestrzennym) i kształtowaniu elementów struktury zagospodarowania przestrzennego. Zadania ponadlokalne celu publicznego wraz z zadaniami o znaczeniu lokalnym stanowią główny instrument realizacji polityki przestrzennej gminy miejsko – wiejskiej z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zasady rozumianej jako utrzymywanie względnej równowagi funkcjonalno – przestrzennej pomiędzy ekologiczną, społeczną i ekonomiczną sferą rozwoju gminy.

W zakresie funkcji społecznych przewiduje się:

- poprawę izolacji cieplnej budynków szkół i placówek oświatowych;
- przebudowę i rozbudowę placówek kształcenia zawodowego;
- rozwój usług kulturalnych.

W zakresie funkcji mieszkaniowej przewiduje się:

- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną w miejscowościach Ryn, Głębowo, Skorupki oraz Szymonka;
- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową w miejscowości Ryn;
- doprowadzenie sieci wodnej i kanalizacyjnej do zabudowań w gminie;
- wyposażenie terenów mieszkaniowych w podstawowe usługi obsługi ludności;

W zakresie rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej:

- dopełnienie oraz udostępnienie nowych terenów pod zabudowę funkcji turystycznej i rekreacyjnej;
- rozwój zabudowy przeznaczonej na usługi turystyczno – rekreacyjne w miejscowościach: Ryn, Wejdyki, Rybicał, Dzikowizna, Szymonka, Prażmowo, Grzybowo, a także nad Jeziorem Tałowisko;
- rozbudowa całorocznej zabudowy letniskowej w Rynie nad Jeziorem Ołów i Orłó;
- budowa przystani wodnych zlokalizowanych na obrzeżach jezior w okolicach, gdzie przewidziano tereny pod funkcję turystyczną i rekreacyjną;
- budowa budynków o funkcjach pensjonatowych i apartamentowych nawiązujących architektonicznie do zabudowy mazurskiej;
- urządzenie terenów rekreacyjno – sportowych.

W zakresie rozwoju funkcji przemysłowej przewiduje się:



- przeznaczenie nowych terenów do zainwestowania pod przemysł i składy w miejscowości Ryn;

W zakresie rozwoju funkcji kulturowych przewiduje się:

- ochronę zabytkowych obiektów i obszarów o najwyższej wartości historycznej;
- rewitalizację i rewitalizacja zdegradowanych obiektów i obszarów o walorach zabytkowych.

W zakresie rozwoju systemu ochrony przyrody i kształtowania zieleni:

- utrzymanie istniejącej zieleni;
- powołanie nowych form prawnej ochrony przyrody;
- zachowanie terenów rolnych (łąki i pastwiska), jako terenów czynnych biologicznie;
- przeznaczenie nowych terenów pod cmentarze.

W następstwie przeprowadzonej analizy uwarunkowań w gminie miejsko – wiejskiej Ryn wyznaczono, po uwzględnieniu wyżej wymienionych zadań o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, trzy podstawowe strefy przestrzenne składające się na działania polityki przestrzennej gminy:

- strefa kontynuacji i uzupełnień zabudowy funkcji mieszkaniowej i usługowej – strefy obejmujące zainwestowane obszary (wraz z ich rezerwami przestrzennymi), które pozwalają na dalszy rozwój zabudowy, stanowiący kontynuację dotychczas ukształtowanej struktury urbanistycznej;
- strefa rozwoju zabudowy funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej – obejmuje obszary niezainwestowane bądź zainwestowane w niewielkim stopniu przeznaczone do rozwoju funkcji mieszkaniowej oraz usługowej o niewielkim stopniu uciążliwości;
- strefa rozwoju zabudowy funkcji produkcyjno – usługowej – obejmuje obszary niezainwestowane bądź zainwestowane w niewielkim stopniu przeznaczone do rozwoju funkcji produkcyjno – usługowej o większym stopniu uciążliwości.

Przedstawione powyżej strefy stanowią uszczegółowienie wskazań dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych wyznaczonych w Studium i są kontynuacją polityki przestrzennej wyrażonej przy kształtowaniu stref przestrzennych.



Obszary rozwoju zabudowy objęte są priorytetem wyposażenia w infrastrukturę techniczną stanowiącego zobowiązanie publiczno – prawne gminy z tytułu przepisów Ustawy o samorządzie gminnym oraz Dyrektywy „ściekowej” UE (91/271/EWG). Warunkiem inwestowania na w/w obszarach jest wyprzedzająca budowa systemu kanalizacji wodno – ściekowej.

Art. 43 Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami) wprowadza obowiązek wyznaczenia systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych dla aglomeracji o równoważonej liczbie mieszkańców powyżej 2 tysięcy. Jest to element krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

2. Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni

Główną funkcją gminy Ryn jest turystyka i mieszkalnictwo uzupełniona funkcją rolną. Produkcja i przemysł mają marginalne znaczenie w strukturze funkcjonalnej obszaru.

Na strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy składają się główne ośrodki aktywności gospodarczej i osadniczej w gminie oraz pozostałe jednostki osadnicze, stanowiące elementy (ogniwa) obszaru aktywności gospodarczej w strukturze zagospodarowania przestrzennego. Określenie w/w obszarów delimitowała analiza uwarunkowań oraz istniejącego zainwestowania poszczególnych jednostek między innymi w zakresie procesów gospodarczych i społecznych, walorów środowiska kulturowego i przyrodniczego oraz dostępności komunikacyjnej.

W związku z niewielkim wzrostem liczby ludności gminy Ryn, przyjmuje się, że nowa zabudowa będzie realizowana w podobnych wskaźnikach i parametrach zabudowy poprzez uzupełnianie i intensyfikację istniejących zespołów osadniczych (w tym zabudowę terenów przyległych). Te zasady nie będą dotyczyły zabudowy rekreacji indywidualnej i turystycznej, które będą rozwijały się na terenach najbardziej atrakcyjnych pod względem turystycznym z dobrym dostępem komunikacyjnym oraz zabudowy siedliskowej i zagrodowej, determinowanej położeniem poszczególnych obszarów produkcji rolnej.

Kształtowanie terenów wskazanych pod zabudowę w kierunku funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej jednorodzinnej:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na działkach o powierzchni działki budowlanej do 400 m² dla zabudowy szeregowej, od 400 do 800 m² dla zabudowy bliźniaczej, powyżej 800 m² dla zabudowy wolnostojącej;



- zabudowa o wysokości do trzech kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym;
- w zabudowie mieszkaniowo-usługowej jednorodzinnej dopuszczone jest prowadzenie działalności usługowej (w budynkach wolnostojących lub w budynkach mieszkalnych), której uciążliwość nie może naruszać geodezyjnych granic działki budowlanej.

Kształtowanie terenów wskazanych pod zabudowę w kierunku funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej:

- zabudowa o wysokości do pięciu kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym;
- w zabudowie mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej dopuszczone jest prowadzenie usług w parterze budynku mieszkalnego lub w budynkach wolnostojących.

Kształtowanie terenów wskazanych pod zabudowę w kierunku funkcji całorocznej zabudowy letniskowej:

- zabudowa letniskowa na działkach o minimalnej powierzchni działki budowlanej 800 m²;
- zabudowa o wysokości do dwóch kondygnacji z ostatnią kondygnacją w poddaszu użytkowym.

2.1. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy

- Z tytułu przepisów o ochronie środowiska, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od linii energetycznych wysokiego (co najmniej 40 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi) i średniego (minimum 14,5 m) napięcia;
- Z tytułu odpowiednich przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe należy zachować normatywne odległości projektowanych urządzeń i obiektów od istniejących gazociągów zgodnie z właściwymi przepisami obowiązującymi w czasie wydania pozwolenia na budowę;
- Z tytułu przepisów kolejowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od obszarów kolejowych określonych w tych przepisach;



- Z tytułu przepisów drogowych, obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach;
- Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny o stosownej szerokości, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją i przechowywaniem żywności. Tereny pod cmentarze w miarę możliwości należy sytuować na wzniesieniu, a zwierciadło wód gruntowych powinno znajdować się na głębokości nie wyżej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu;
- Z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne: pasy ochronne o szerokości 1,5m wzdłuż cieków wodnych, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód;
- Tereny w Obszarach Chronionego Krajobrazu - Kraina Wielkich Jezior Mazurskich, Dolina Rzeki Guber i Kłos – zakaz lokalizowania zabudowy w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej.

2.2. Tereny objęte ograniczeniami zabudowy wynikającymi z przepisów odrębnych

- Obszary Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Jezioro Dobskie;
- Ograniczeniem zabudowy obejmuje się grunty rolne stanowiące użytki rolne I-III klasy bonitacyjnej oraz grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych w pierwszej kolejności do zmiany przeznaczenia wskazuje grunty najsłabszych klas bonitacyjnych. Wyłączenia gruntów klas wyższych powinny następować wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Proces wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego i leśnego regulują przepisy w/w ustawy.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego

3.1. Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody



Na obszarze miasta i gminy Ryn znajdują się tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody. Obszary te podlegają specjalnym zasadom użytkowania. Do obszarów takich na terenie gminy i miasta Ryn należą:

- obszary chronionego krajobrazu:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Kraina Wielkich Jezior Mazurskich;
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber;
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Kłos;
- obszar Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Jezioro Dobskie;
- użytki ekologiczne;
- korytarze ekologiczne:
 - Korytarz ekologiczny Warmia – Dolina Pasłęki Wschodni;
 - Korytarz ekologiczny - Bagna Nietlickie;
- pomniki przyrody:
 - dąb szypułkowy „Morsztyn” w Rudówce;
 - gład narzutowy w Rynie Pogórze;
 - żywotnik nibyolbrzymi w Kol. Rudówka;

Dla wyżej wymienionych obszarów wyznaczone zostały zasady użytkowania oraz zakres ochrony.

Obszar Chronionego Krajobrazu – Na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami) wprowadza się następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 59 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia



- bezpieczeństwa ruchu drogowego i wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych;
 - lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Zakazy, o których mowa w powyższym punkcie, nie dotyczą:

- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego.

Obszary Natura 2000 – Na obszarach objętych siecią Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki wchodzące w skład obszaru objętego siecią Natura 2000. Ochronę tych obszarów regulują przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami).

Pomniki przyrody i użytki ekologiczne – W stosunku do pomników przyrody z przepisów Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami) wprowadza się następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem



prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;

- uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

3.2. Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony

3.2.1. Z tytułu przepisów prawa – Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zmianami)

Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów Ustawy o lasach (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zmianami). Chronione są ze względu na pełnioną funkcję (lasy glebochronne, wodochronne). Statut lasów ochronnych wyklucza prowadzenie produkcyjnej działalności leśnej na ich obszarze.

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I - III zwartych kompleksów – wskazane użytkowanie rolnicze. Zmiana użytkowania dopuszczalna jest jedynie w uzasadnionych przypadkach. Wymagana jest zgoda Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej stosownie do przepisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 r. Nr 121,



poz. 1266 z późn. zmianami) na zmianę przeznaczenia obszaru o zwartej powierzchni powyżej 0,5 ha.

3.2.2. Z tytułu przepisów prawa – Ustawa prawo wodne (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami)

GZWP 210 „ława” – Obszar objęty strefą wysokiej ochrony. Organizowanie gospodarki ściekowej w sposób, który może spowodować przedostawanie się ścieków do gruntu, powinno się poprzedzić badaniami geologicznymi z oceną wpływu na wody podziemne. Wymaga się ustalenia właściwych zasad nawożenia gleb i stosowania odpowiednich środków ochrony roślin. Istnieją ograniczenia dla lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na jakość wód podziemnych (potrzeba stosowania warstw izolacyjnych).

3.3. Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody

Gmina nie wskazała obszarów do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie miasta Ryn istnieje strefa historycznego układu urbanistycznego. Strefa obejmuje obszary szczególnie wartościowe, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej – do bezwzględnego zachowania. Ochroną należy ująć historyczną sieć ulic, placów, dróg, historyczne dominanty przestrzenne i ich otoczenie oraz osie widokowe. Lokalizację nowej zabudowy należy wyznaczyć z zachowaniem historycznych linii zabudowy dostosowując do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, pokrycia i nachylenia połaci dachowych oraz materiałów budowlanych. W przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych.

W strefie historycznego układu urbanistycznego wszelkie decyzje planistyczne, projektowe i realizacyjne przy nowych inwestycjach budowlanych oraz wpływających na układ przestrzenny, podlegają uzgodnieniu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na etapie procedury administracyjnej.



W odniesieniu do krajobrazu kulturowego, parków i cmentarzy ochroną należy objąć kompozycję przestrzenną, elementy małej architektury, zespoły zorganizowanej zieleni, utrwalonej w krajobrazie kulturowym, w postaci alei przydrożnych, drzewostanu oraz cmentarzy. Zakazuje się realizacji inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na krajobraz kulturowy w tym wycinki zabytkowego drzewostanu.

Dodatkowo wymagane jest:

- ochrona obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych i ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych;
- porządkowanie i rehabilitacja istniejących założeń parkowych i cmentarzy;
- wzbogacenie funkcji usługowych obszaru, a w szczególności usług turystycznych, przy jednoczesnym ograniczeniu rozwoju usług wymagających dużych kubatur i pod warunkiem uwzględniania formy tradycyjnej zabudowy i zasad kompozycji układu przestrzennego;
- wykluczenie rozwoju działalności gospodarczej (wytwórczości i usług) wymagających przekształceń istniejącego układu przestrzennego.

4.1. Obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych

W granicach administracyjnych Miasta i gminy Ryn znajdują się obiekty nieruchome wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie. W poniższej tabeli zostały wymienione obiekty ujęte w tymże rejestrze zgodnie ze stanem na dzień 30 września 2009 r.

Tabela 1. Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru zabytków	Data wpisu
1	Ryn	zamek	A-551	12 lipca 1961
2	Ryn	układ urbanistyczny	A-538	20 lutego 1961
3	Ryn	część miasta Rynu /układ urbanistyczny/	A-47/S	1 czerwca 1979
4	Ryn, ul. Kopernika 3	budynek mieszkalny	A-263/S	16 lutego 1982
5	Ryn, ul. Kopernika 6	budynek mieszkalny	A-265/S	16 lutego 1982
6	Ryn, ul. Kopernika 8	dom	A-264/S	16 lutego 1982



Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

7	Ryn, ul. Kopernika 10	dom	A-267/S	16 lutego 1982
8	Ryn, ul. Kopernika 12	dom	A-266/S	16 lutego 1982
9	Ryn, ul. Kopernika 14	dom	A-269/S	16 lutego 1982
10	Ryn, ul. Kopernika 15	budynek mieszkalny	A-268/S	16 lutego 1982
11	Ryn, ul. Kopernika 20	budynek mieszkalny	A-272/S	17 lutego 1982
12	Ryn, ul. Kościuszki 2	dom	A-271/S	17 lutego 1982
13	Ryn, ul. Kościuszki 3	dom	A-274/S	17 lutego 1982
14	Ryn, ul. Kościuszki 7	budynek mieszkalny	A-273/S	17 lutego 1982
15	Ryn, ul. Kościuszki 8	dom	A-276/S	17 lutego 1982
16	Ryn, ul. Kościuszki 11	budynek mieszkalny	A-275/S	17 lutego 1982
17	Ryn, ul. Kościuszki 13	budynek mieszkalny	A-278/S	17 lutego 1982
18	Ryn, ul. Kościuszki 14	dom	A-277/S	17 lutego 1982
19	Ryn, ul. Kościuszki 15	dom	A-280/S	18 lutego 1982
20	Ryn, ul. Kościuszki 18	budynek mieszkalny	A-279/S	17 lutego 1982
21	Ryn, ul. Nowickiego 3	budynek mieszkalny	A-260/S	16 lutego 1982
22	Ryn, ul. Nowickiego 4	budynek mieszkalny	A-259/S	16 lutego 1982
23	Ryn, ul. Partyzantów 1	budynek /obecnie kaplica ewangelicka/	A-270/S	17 lutego 1982
24	Ryn, ul. Partyzantów 6A	wieża ciśnień wodociągowa	A-4204	30 stycznia 2001
25	Ryn, ul. Partyzantów	cmentarz komunalny /d. ewangelicki/	A-518/S	23 lipca 1986
26	Ryn, ul. Sawickiej 3	budynek młyna	A-256/S	16 lutego 1982
27	Ryn, ul. Świerczewskiego 6	dom	A-255/S	16 lutego 1982
28	Ryn, ul. Świerczewskiego 8	budynek mieszkalny	A-706	16 lutego 1982
29	Ryn, ul. Świerczewskiego 11	dom	A-690	15 listopada 1967
30	Ryn, ul. Świerczewskiego 12	dom	A-705	16 listopada 1967
31	Ryn, ul. Świerczewskiego 13	dom	A-297/S	18 lutego 1982
32	Ryn, ul. Świerczewskiego 16	dom	A-719/S	16 listopada 1967
33	Ryn, ul. Świerczewskiego 17	dom	A-295/S	18 lutego 1982
34	Ryn, ul. Świerczewskiego 19	dom	A-703	16 listopada 1967
35	Ryn, ul. Świerczewskiego 20	dom	A-293/S	18 lutego 1982
36	Ryn, ul. Świerczewskiego 21	dom	A-702	16 listopada 1967
37	Ryn, ul. Świerczewskiego 22	dom	A-707	18 lutego 1982
38	Ryn, ul. Świerczewskiego 24	dom	A-697	16 listopada 1967
39	Ryn, ul. Świerczewskiego 26	dom	A-723/S	16 listopada 1967
40	Ryn, ul. Świerczewskiego 27	dom	A-289/S	18 lutego 1982
41	Ryn, ul. Świerczewskiego 29	budynek mieszkalny	A-290/S	18 lutego 1982



42	Ryn, ul Świerczewskiego 30	dom	A-287/S	18 lutego 1982
43	Ryn, ul Świerczewskiego 31	dom	A-288/S	18 lutego 1982
44	Ryn, ul Świerczewskiego 32	dom	A-285/S	18 lutego 1982
45	Ryn, ul Świerczewskiego 33	dom	A-286/S	18 lutego 1982
46	Ryn, ul Świerczewskiego 35	dom	A-283/S	18 lutego 1982
47	Ryn, ul Świerczewskiego 39	dom	A-284/S	18 lutego 1982
48	Ryn, ul Świerczewskiego 43	dom	A-281/S	18 lutego 1982
49	Ryn, ul Świerczewskiego 47	dom	A-282/S	18 lutego 1982
50	Ryn, ul. Wallenroda 5	dom	A-262/S	16 lutego 1982
51	Ryn, Plac Wolności 4	dom	A-258/S	16 lutego 1982
52	Ryn, Plac Wolności 13	dom	A-257/S	16 lutego 1982
53	Ryn, ul Traugutta 7	budynek mieszkalny	A-261/S	16 lutego 1982
54	Głębowo	zespół dworsko-parkowy	A-3565	24 września 1993
55	Głębowo	park wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-428/S	12 listopada 1985
56	Jeziorko	chałupa	A-58/S	3 marca 1980
57	Ławki	zespół dworsko-parkowy	A-3564	24 września 1993
58	Mioduńskie	dwór	A-3840	5 września 1995
59	Mleczkowo	park dworski z przyległym otoczeniem	A-429/S	12 listopada 1985
60	Ryński Dwór	park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-2577	10 listopada 1988
61	Sterławki Wielkie	kościół parafialny p. w. opatrzności bożej	A-532/S	20 października 1986
62	Szymonka	kościół ewangelicki, ob. parafialny, rzymsko-katolicki p.w. wniebowzięcia NMP	A-3262	8 stycznia 1992
63	Zielony Lasek	zespół podworski	A-413/S	3 sierpnia 1983

źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru zabytków nieruchomości.

Zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003, Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami) zabytki znajdujące się w ewidencji zabytków podlegają ochronie.



W odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru, w tym zabytków archeologicznych, Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymaga uzyskania zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków w przypadku:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;
- wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenia badań konserwatorskich;
- prowadzenia badań archeologicznych;
- przemieszczania zabytku nieruchomego;
- dokonywania podziału zabytku nieruchomego;
- zmiany przeznaczenia zabytku lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem, tablic informujących, iż dany obiekt jest zabytkowy;
- podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku;
- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4.2. Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków

W ewidencji zabytków na terenie gminy Ryn, nie ujętych w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w rozumieniu art.3 pkt 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami), znajdują się następujące obiekty:

Tabela 2. Gminna ewidencja zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie
1	Ryn, ul. Kopernika 1	dom murowany	XIX/XX w.
2	Ryn, ul. Kościuszki 6	dom murowany	XIX w.
3	Ryn, ul. Nowickiego 2	dom murowany	koniec XIX w.
4	Ryn, ul. Partyzantów 3	wiatrak holenderski	1873
5	Ryn, ul. Świerczewskiego 3	dom murowany	początek XX w.
6	Ryn, ul. Świerczewskiego 5	dom murowany	1886 r.
7	Ryn, ul. Świerczewskiego 15	budynek szkolny	1904
8	Ryn, ul. Świerczewskiego 16	dom murowany	początek XX w.



Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

9	Ryn, ul. Świerczewskiego 45	dom murowany	k. XIX w,
10	Ryn, ul. Świerczewskiego 55	dom murowany	1900-1910
11	Ryn, ul. Traugutta 3	dom murowany	XIX/XX w.
12	Ryn, ul. Wallenroda 7	oficyna murowana	XIX/XX w.
13	Ryn Plac Wolności 1	dom murowany	początek XX w.
14	Ryn Plac Wolności 3	dom murowany	początek XX w.
15	Ryn Plac Wolności 5	dom murowany	początek XX w.
16	Ryn Plac Wolności 14	dom murowany	początek XX w.
17	Ryn, ul. Zamiejska	magazyn murowany	XIX/XX w.
18	Ryn	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
19	Głąbowo	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
20	Głąbowo	cmentarz ewangelicki	około połowy XIX w.
21	Grzybowo	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
22	Jeziorko „Góra Zamkowa”	grodzisko	wczesna epoka żelaza, wczesne średniowiecze
23	Jeziorko	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
24	Knis	budynek szkoły	początek XX w.
25	Knis	cmentarz ewangelicki	1. poł. XIX w.
26	Kronowo	cmentarz ewangelicki	2. poł. XIX w.
27	Krzyżany	cmentarz ewangelicki	około połowy XIX w.
28	Ławki	kuźnia, obecnie kaplica	XIX/XX w.
29	Ławki	park w zespole dworsko- folwarcznym	XIX/XX w.
30	Ławki	budynek szkoły	początek XX w.
31	Ławki	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
32	Ławki	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
33	Mioduńskie	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.
34	Monetki	dwór w zespole dworsko- folwarcznym	pocz. XX w.
35	Orło „Góra Strażnicza”	kopiec ziemny	wczesne średniowiecze
36	Prażmowo	cmentarz ewangelicki	początek XX w.
37	Rudówka Mała	zbiorowa mogiła ofiar z czasów II wojny światowej	1945
38	Rudówka Mała	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.
39	Rybical	budynek szkoły	początek XX w.
40	Rybical	cmentarz ewangelicki	koniec XIX w.
41	Rybical	cmentarz ewangelicki	2. połowa XIX w.



42	Skop	budynek szkoły	początek XX w.
43	Skop	cmentarz ewangelicki	1 ćw. XIX w.
44	Skorupki	budynek szkoły	początek XX w.
45	Skorupki	cmentarz ewangelicki	okres międzywojenny
46	Skorupki	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
47	Słabowo	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.
48	Słabowo	cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.
49	Stara Rudówka	budynek szkoły	początek XX w.
50	Stara Rudówka	cmentarz ewangelicki	ok. poł. XIX w.
51	Stara Rudówka	cmentarz ariański	2. połowa XVIII w.
52	Sterławki Szlacheckie	cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.
53	Sterławki Wielkie	plebania ewangelicka, ob. kaplica	I poł. XIX w.
54	Sterławki Wielkie	cmentarz parafialny rzym- kat., dawny. ewangelicki	II poł. XIX w.
55	Sterławki Wielkie	budynek szkoły	lata 20-te XX w.
56	Sterławki Wielkie 42	dwór murowany	XIX/XX w.
57	Szymonka	pomnik ku czci poległych w trakcie I wojny światowej	po 1915 r.
58	Szymonka	cmentarz parafialny rzym- kat., dawny. ewangelicki	po 1945 r.
59	Szymonka	cmentarz ewangelicki	k. XIX w.
60	Tros	cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.
61	Wejdyki	cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.
62	Wejdyki Kolonia	cmentarz ewangelicki	ok. 1920 r.
63	Zielony Lasek	cmentarz ewangelicki	XIX/XX w.

źródło: Ewidencja zabytków miasta i gminy Ryn.

4.3. Stanowiska archeologiczne

Na terenie miasta i gminy Ryn znajduje się 170 stanowisk archeologicznych w tym 3 wpisane do rejestru zabytków. Są to :

- kopiec strażniczy w Rynie, nr rejestru C-257 z dnia 11 grudnia 2002 r.,
- grodzisko obwałowane w miejscowości Jeziorko nr rejestru C-026 z dnia 28 listopada 1949 r.



- kopiec strażniczy w miejscowości Orło nr rejestru C-027 z dnia 28 listopada 1949 r.

Wśród pozostałych stanowisk archeologicznych dominują osady i ślady osadnictwa z różnych epok.

Tabela 3. Stanowiska archeologiczne w gminie Ryn

L.p.	Miejscowość	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Funkcja – chronologia – kultura archeologiczna
1	Grzybowo	18-71	1	śląd osadnictwa, osada późnośredniowieczna
2	Grzybowo	18-71	2	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
3	Kronowo	18-71	3	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
4	Kronowo	18-71	4	śląd osadnictwa nowożytnego
5	Kronowo	18-71	5	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
6	Kronowo	18-71	6	osada późnośredniowieczna
7	Kronowo	18-71	7	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
8	Kronowo	18-71	8	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
9	Kronowo	18-71	9	osada późnośredniowieczna, nowożytna
10	Knis	19-71	1	kurhan, wczesna epoka żelaza
11	Sterławki Wielkie	19-71	4	śląd osadnictwa neolit, osada okresu wpływów rzymskich
12	Sterławki Wielkie	19-71	5	osada z epoki brązu, śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego
13	Sterławki Wielkie	19-71	6	śląd osadnictwa starożytnego
14	Sterławki Wielkie	19-71	7	osada starożytna
15	Sterławki Wielkie	19-71	8	cmentarzysko okresu wpływów rzymskich
16	Sterławki Wielkie	19-71	9	osada średniowieczna, nowożytna
17	Sterławki Wielkie	19-71	18	śląd osadnictwa średniowiecznego
18	Sterławki Wielkie	19-71	19	osada starożytna, śląd produkcji



Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

				okresu wpływów rzymskich
19	Sterławki Wielkie	19-71	20	osada okresu wpływów rzymskich
20	Knis	19-71	21	śląd osadnictwa starożytnego
21	Knis	19-71	22	śląd osadnictwa starożytnego
22	Sterławki Wielkie	19-71	26	kurhan z epoki brązu
23	Sterławki Wielkie	19-71	27	znalezisko luźne okresu wpływów rzymskich
24	Sterławki Wielkie	19-71	28	znalezisko luźne z epoki brązu
25	Ryn	20-71	1	zamek, średniowieczny
26	Ryn	20-71	2	kościół średniowieczny
27	Ryn	20-71	3	miasto średniowieczne
28	Ryn	20-71	4	kopiec średniowieczny
29	Ryn	20-71	5	grodzisko wczesnośredniowieczne
30	Orło	20-71	6	grodzisko wczesnośredniowieczne
31	Orło	20-71	7	osada wczesnośredniowieczna
32	Orło	20-71	8	śląd produkcji wczesnośredniowiecznej
33	Knis	20-71	9	osada starożytna
34	Knis	20-71	10	osada nawodna wczesnej epoki żelaza
35	Knis	20-71	11	osada starożytna
36	Orło	20-71	12	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego
37	Orło	20-71	13	śląd osadnictwa nowożytnego
38	Orło	20-71	14	śląd osadnictwa średniowiecznego
39	Tros	20-71	15	śląd osadnictwa starożytnego
40	Tros	20-71	16	śląd osadnictwa starożytnego, średniowiecznego
41	Ryn	20-71	17	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
42	Ryn	20-71	18	śląd osadnictwa nowożytnego
43	Ryn	20-71	19	śląd osadnictwa średniowiecznego
44	Ryn	20-71	20	śląd osadnictwa nowożytnego
45	Ryn	20-71	21	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, osada średniowieczna
46	Ryn	20-71	22	śląd osadnictwa nowożytnego



47	Ryn	20-71	23	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
48	Knis	20-71	24	śląd osadnictwa starożytnego
49	Knis	20-71	25	śląd osadnictwa starożytnego
50	Knis	20-71	26	śląd osadnictwa starożytnego
51	Knis	20-71	27	śląd osadnictwa starożytnego
52	Knis	20-71	28	śląd osadnictwa starożytnego
53	Knis	20-71	29	śląd osadnictwa starożytnego
54	Knis	20-71	30	śląd osadnictwa starożytnego
55	Knis	20-71	31	śląd osadnictwa starożytnego
56	Knis	20-71	32	osada z wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa okresu wpływów rzymskich, nowożytnego
57	Knis	20-71	33	śląd osadnictwa nowożytnego
58	Knis	20-71	34	śląd osadnictwa neolit, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego
59	Knis	20-71	35	śląd osadnictwa starożytnego, wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
60	Knis	20-71	36	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
61	Knis	20-71	37	śląd osadnictwa z wczesnej epoki żelaza, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego, nowożytnego
62	Knis	20-71	38	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego
63	Knis	20-71	39	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
64	Knis	20-71	40	śląd osadnictwa średniowiecznego
65	Knis	20-71	41	śląd osadnictwa średniowiecznego
66	Knis	20-71	42	śląd osadnictwa starożytnego
67	Knis	20-71	43	osada nowożytna
68	Knis	20-71	44	śląd osadnictwa starożytnego
69	Knis	20-71	45	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego



Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

70	Krzyżany	20-71	46	kopiec nowożytny
71	Krzyżany	20-71	47	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
72	Krzyżany	20-71	48	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
73	Tros	20-71	49	śląd osadnictwa nowożytnego
74	Knis	20-71	50	osada nawodna wczesnej epoki żelaza
75	Wejdyki	21-70	64	osada z epoki brązu, śląd osadnictwa nowożytnego
76	Wejdyki	21-70	67	osada z epoki brązu
77	Wejdyki	21-70	68	śląd osadnictwa okresu wpływów rzymskich, późnośredniowieczny
78	Ławki	21-71	1	smętarzysko okresu wpływów rzymskich
79	Ławki	21-71	2	smętarzysko średniowieczne
80	Rybical	21-71	3	osada okresu wpływów rzymskich, ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego, nowożytnego
81	Rybical	21-71	4	śląd osadnictwa starożytnego, ślady produkcji okresu wpływów rzymskich
82	Rybical	21-71	5	śląd osadnictwa nowożytnego
83	Rybical	21-71	6	śląd osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
84	Ławki	21-71	7	osada, śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
85	Ławki	21-71	8	osada starożytna, śląd osadnictwa nowożytnego
85	Ławki	21-71	9	śląd osadnictwa starożytnego, śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
87	Ławki	21-71	10	śląd osadnictwa starożytnego, nowożytnego śląd produkcji okresu wpływów rzymskich
88	Ławki	21-71	11	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego
89	Ławki	21-71	12	osada wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego



Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ryn

90	Ławki	21-71	13	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
91	Ławki	21-71	14	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
92	Ławki	21-71	15	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
93	Ławki	21-71	16	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
94	Ławki	21-71	17	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
95	Ławki	21-71	18	osada, ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
96	Ławki	21-71	19	ślad osadnictwa nowożytnego
97	Ławki	21-71	20	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
98	Ławki	21-71	21	ślad osadnictwa okresu wpływów rzymskich
99	Ławki	21-71	22	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich, ślad osadnictwa średniowiecznego
100	Ławki	21-71	23	ślad produkcji okresu wpływów rzymskich
101	Ławki	21-71	24	ślad osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
102	Ławki	21-71	25	osada średniowieczna
103	Wejdyki	21-71	26	ślad osadnictwa średniowiecznego, nowożytnego
104	Wejdyki	21-71	27	osada średniowieczna
105	Ławki	21-71	1	cmentarzysko okresu wpływów rzymskich
106	Szymonka	21-72	2	osada nawodna wczesnej epoki żelaza, wczesnośredniowieczna
107	Stara Rudówka	21-72	3	obozowisko paleolit/mezolit
108	Ławki	21-72	4	osada późnośredniowieczna, ślad osadnictwa nowożytnego
109	Ławki	21-72	5	ślad osadnictwa późnośredniowiecznego



110	Ławki	21-72	6	śląd osadnictwa neolit
111	Ławki	21-72	7	śląd osadnictwa neolit, wczesna epoka żelaza
112	Ławki	21-72	8	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
113	Ławki	21-72	9	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
114	Ławki	21-72	10	śląd osadnictwa neolit, nowożytnego
115	Ławki	21-72	11	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
116	Mioduńskie	21-72	12	śląd osadnictwa neolit
117	Mioduńskie	21-72	13	śląd osadnictwa nowożytnego
118	Mioduńskie	21-72	14	śląd osadnictwa neolit
119	Mioduńskie	21-72	15	śląd osadnictwa neolit
120	Mioduńskie	21-72	16	śląd osadnictwa wczesna epoka żelaza
121	Mioduńskie	21-72	17	śląd osadnictwa neolit
122	Mioduńskie	21-72	18	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
123	Mioduńskie	21-72	19	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego, nowożytnego
124	Mioduńskie	21-72	20	śląd osadnictwa nowożytnego
125	Szymonka	21-72	21	osada okresu wpływów rzymskich, śląd osadnictwa starożytnego
126	Szymonka	21-72	22	śląd osadnictwa nowożytnego
127	Szymonka	21-72	23	obozowisko starożytne
128	Prażmowo	21-72	24	śląd osadnictwa neolit, wczesna epoka żelaza, osada późnośredniowieczna, nowożytna
129	Prażmowo	21-72	25	śląd osadnictwa neolit
130	Prażmowo	21-72	26	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
131	Prażmowo	21-72	27	śląd osadnictwa neolit
132	Stara Rudówka	21-72	28	osada okresu wpływów rzymskich
133	Stara Rudówka	21-72	29	osada wczesnej epoki żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego



134	Stara Rudówka	21-72	30	śląd osadnictwa neolit, wczesnej epoki żelaza, późnośredniowiecznego, nowożytnego
135	Prażmowo	21-72	31	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
136	Prażmowo	21-72	32	śląd osadnictwa nowożytnego
137	Prażmowo	21-72	33	śląd osadnictwa nowożytnego
138	Ławki	21-72	35	śląd osadnictwa neolit, starożytnego
139	Ławki	21-72	36	osada nowożytna
140	Ławki	21-72	37	osada wczesna epoka żelaza, śląd osadnictwa nowożytnego
141	Ławki	21-72	38	osada wczesna epoka żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
142	Ławki	21-72	39	śląd osadnictwa nowożytnego
143	Ławki	21-72	40	śląd osadnictwa starożytnego, późnośredniowiecznego
144	Ławki	21-72	41	śląd osadnictwa wczesna epoka żelaza, późne średniowiecze
145	Ławki	21-72	42	osada wczesna epoka żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
146	Ławki	21-72	43	osada wczesna epoka żelaza
147	Ławki	21-72	44	osada wczesna epoka żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego, nowożytnego
148	Ławki	21-72	45	osada wczesna epoka żelaza, śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
149	Szymonka	21-72	46	śląd osadnictwa nowożytnego
150	Szymonka	21-72	47	śląd osadnictwa późnośredniowiecznego
151	Szymonka	21-72	48	śląd osadnictwa nowożytnego
152	Szymonka	21-72	49	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego
153	Szymonka	21-72	50	śląd osadnictwa epoki brązu. wczesnośredniowiecznego
154	Szymonka	21-72	51	osada późnośredniowieczna
155	Szymonka	21-72	52	śląd osadnictwa okresu wpływów



				rzymskich, nowożytnego
156	Szymonka	21-72	53	śląd osadnictwa epoki brązu, nowożytnego
157	Prażmowo	21-73	57	śląd osadnictwa wczesnośredniowiecznego, kultura pruska
158	Prażmowo	21-73	58	śląd osadnictwa, epoka kamienia
159	Prażmowo	21-73	59	śląd osadnictwa mezolit, wczesnośredniowiecznego
160	Prażmowo	21-73	60	śląd osadnictwa, wczesna epoka żelaza
161	Prażmowo	21-73	61	śląd osadnictwa średniowiecznego
162	Prażmowo	21-73	62	osada okresu wpływów rzymskich
163	Prażmowo	21-73	63	śląd osadnictwa, epoka kamienia
164	Skorupki	22-71	1	cmentarzysko, wczesna epoka żelaza
165	Skorupki	22-71	2	kurhan, wczesna epoka żelaza
166	Skorupki	22-71	3	cmentarzysko, okres wpływów rzymskich
167	Skorupki	22-71	21	śląd osadnictwa nowożytnego
168	Skorupki	22-71	22	osada średniowieczna
169	Skorupki	22-71	26	śląd osadnictwa nowożytnego
170	Skorupki	22-71	27	śląd osadnictwa nowożytnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Ełku

Stanowiska archeologiczne podlegają ochronie, a wszelkie prace należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dodatkowo wszystkie wykopy ziemne w strefie brzegowej jezior i cieków wodnych na terenie gminy również wymagają nadzoru archeologicznego.

5. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy i miasta Ryn nie występują obszary zamknięte wraz ze strefami ochronnymi.



6. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W granicach gminy miasta i gminy Ryn obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny mogą być wyznaczone w n/w złożach, o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górniczego z tytułu warunków eksploatacji złóż.

Tabela 4. Złóża piasków i żwirów na terenie gminy Ryn

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby w tys. ton		Wydobycie	Organ koncesyjny
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe		
1	Knis	Zaniechano wydobyć ze złoża	2781	Brak danych	Zaniechane	Brak danych
2	Rybical	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	64	Brak danych	Brak danych	Brak danych
3	Kronowo	Zaniechano wydobyć ze złoża	404	Brak danych	Brak danych	Brak danych
4	Ryn	Zaniechano wydobyć ze złoża	23	Brak danych	Brak danych	Brak danych
5	Ryn II	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	523,39	Brak danych	Brak danych	Starosta Giżycki

Źródło: Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.XII.2007 r.

Na terenach eksploatacji kruszywa należy wykluczać działania skutkujące obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, a trasy wywozu surowca powinny omijać tereny zabudowy mieszkaniowej.

7. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie



z przepisami Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zmianami)

Na obszarze gminy nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu przepisów Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

8. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Kształtowanie leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinno odbywać się z należytą uwagą. Gmina charakteryzuje się bowiem niewielkim udziałem gruntów leśnych, które stanowią 25,5% jej powierzchni.

W obszarach leśnych w gminie zagospodarowanie terenu odbywa się na podstawie przepisów ustawy o lasach. Na zalesienia gruntów rolnych należy przeznaczyć tereny w obszarze gminy, wnioskowane przez ich właścicieli w trybie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004 r. Nr 236, poz. 2362), o ile zalesienia w/w terenów nie są sprzeczne z przepisami o lasach.

Do zalesienia zaleca się przeznaczyć nieurodzajne gleby użytków rolnych, na których ze względu na niekorzystne uwarunkowania przyrodnicze oraz erozję, produkcja rolnicza jest nieopłacalna, położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, jezior i cieków wodnych, co dodatkowo pomoże w zachowaniu naturalnych ciągów ekologicznych. Na terenie gminy takie obszary nie występują. Zalesienia wskazane byłyby również na terenach o niekorzystnych warunkach przyrodniczo-terytorialnych. Grupa ta obejmuje gleby uprawne o utrudnionych dojazdach lub utrudnionej uprawie mechanicznej.

Dla przeznaczenia terenów rolnych na cele zalesień może mieć zastosowanie tryb decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przepisami o lasach.

Grunty orne na terenie gminy zajmują 63,54% powierzchni ogólnej użytków rolnych. Nieracjonalne i nieuzasadnione przeznaczanie terenów rolnych pod zalesienia w znacznym stopniu ograniczy produkcyjną przestrzeń rolniczą.

W odniesieniu do przestrzeni rolniczej postuluje się o utrzymanie dotychczasowych kierunków użytkowania:



- grunty orne - rolnicze wykorzystanie nastawione na uprawy zbożowe,
- łąki i pastwiska - rolnicze wykorzystanie – pozyskiwanie surowców roślinnych dla hodowli zwierzęcej, wypas zwierząt.

W zestawieniu ze sprzyjającymi warunkami klimatycznymi i stosunkowo dobrymi glebami, uwarunkowania do rozwoju rolnictwa w gminie uznać można za korzystne.

W obecnych czasach coraz większą rolę przywiązuje się do rolnictwa ekologicznego. Gmina Ryn posiada duże predyspozycje dla rozwoju rolnictwa ekologicznego.

9. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

9.1. Obszary zagrożenia powodziowego

W granicach administracyjnych gminy i miasta Ryn nie występują obszary bezpośredniego i pośredniego zagrożenia powodziowego.

9.2. Obszary osuwiskowe

W granicach administracyjnych gminy i miasta Ryn nie występują obszary osuwiskowe.

10. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym opracowane zostały w oparciu o Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Ryn na lata 2007 – 2013.

Realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym określonych w studium stanowi zadania własne gminy. Zadania te powinny być finansowane ze środków budżetu gminy. Do zadań tych należą m.in.:

- przebudowa drogi gminnej Monetki – Kozin;
- przebudowa drogi gminnej Skorupki – Mrówki;
- przebudowa ulicy H. Sawickiej w Rynie;
- budowa ścieżek rowerowo – spacerowych;
- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej przebiegającej przez Kronowo, Grzybowo,



- Sterławki Wielkie, Orło, Głąbowo oraz kanalizacji sanitarnej biegnącej od Sterławek Wielkich do Jeziorka (data wykonania: 2009/2010);
- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej biegnącej przez miejscowości: Skop, Monetki, Stara Rudówka, Tros, Prażmowo, Szymonka a także budowę sieci kanalizacyjnej na odcinku Stara Rudawka – Prażmowo (data wykonania: 2009/2010);
 - budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej biegnącej przez Ryński Dwór, Ryńskie Pole, Ławki, Ławki Małe i Skorupki (data wykonania: 2010/2011);
 - budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej na odcinku Krzyżany, Słabowo, Wejdyki, Knis Podewsie (data wykonania: 2011/2013);
 - zakup specjalistycznego taboru do odbioru odpadów stałych;
 - zakup kontenerów do segregowania odpadów stałych.

11. Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

11.1. Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych

Na terenie gminy i miasta Ryn występują zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych z programu rządowego „Krajowy Program Zwiększania Lesistości” oraz „Infrastruktura i Środowisko” finansowanego ze środków unijnych. Są to:

- regulacja gospodarki wodno – ściekowej w gminach Regionu Wielkich Jezior Mazurskich,
- zwiększenie lesistości poprzez zalesienie gruntów o ogólnej powierzchni ok. 50 tys. ha w województwie,
- budowa energetycznego układu przesyłowego linii jednotorowej 400 kV Ełk- Małki.

11.2. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim



Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim umieszczone zostały w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego oraz w Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Są to:

- przebudowa drogi krajowej nr 59 Mrągowo – Giżycko do parametrów technicznych klasy G wraz z budową obejścia miasta Ryn,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 592 Korsze – Giżycko do parametrów technicznych klasy G,
- przebudowa linii kolejowej Białystok - Korsze, umożliwiająca rozwijanie prędkości 120km/h wraz z elektryfikacją odcinka Ełk – Korsze,
- budowa wydzielonych dróg rowerowych poza układem drogowym,
- realizacja programu ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w celu zahamowania biodegradacji jezior,
- poszerzenie rozpoznania dorobku kulturowego na terenie województwa i uporządkowanie ewidencji.

11.3. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym

Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Giżyckiego oraz Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Powiatu Giżyckiego:

- przebudowa mostu nad kanałem Mioduńskim,
- budowa wielofunkcyjnej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Powiatowego Centrum Sportowo – Rekreacyjnego,
- przebudowa drogi powiatowej Słabowo – Ryn,
- przebudowa drogi powiatowej Ryn – Stara Rudówka – do drogi wojewódzkiej nr 643,
- przebudowa drogi powiatowej Sterławki Wielkie – Jeziorko – Tros,
- przebudowa drogi powiatowej Rybicał – Skorupki,
- przebudowa drogi powiatowej w Szymonce.

12. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

12.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych



Na obszarze gminy istnieją tereny, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi istnieje obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do obszarów takich zaliczają się zgodnie z Ustawą Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zmianami) tereny górnicze.

Na terenie gminy wyznaczono również obszary, dla których wymagane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze względu na posiadane wartości kulturowe.

12.2. Obszary wymagające przeprowadzania scaleń i podziału nieruchomości

Na terenie gminy i miasta Ryn nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości.

12.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie miasta Ryn istnieje jeden obiekt handlowy o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m² przy ul. Partyzantów. Planowana jest również budowa obiektu handlowego przy ul. Zielonej.

12.4. Obszary przestrzeni publicznej

W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych na terenie miasta wyznacza się obszar przestrzeni publicznej – śródmieście miasta Ryn, który zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i sprzyjania nawiązywania kontaktów społecznych. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego proponuje się wyznaczać kolejne, lokalne obszary przestrzeni publicznej, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia.

12.5. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego



Ze względu na ochronę ładu przestrzennego oraz jakości życia mieszkańców gminy wskazuje się następujące obszary do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- Grzybowo,
- Głębowo,
- Wejdyki,
- Rybicał,
- Mrówki,
- Skorupki,
- Ławki,
- Szymonka,
- obszar nad Kanałem Tałckim,
- obszar w pobliżu drogi nr 64, nad Jeziorem Kotek Wielki,
- obszar nad Jeziorem Szymoneckim ciągnący się od miejscowości Szymonka przez Prażmowo do granicy gminy,
- w miejscowości Ryn są to obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, całoroczną zabudowę letniskową, zabudowę mieszkaniowo – usługową, usługi turystyki, sportu i rekreacji, tereny przemysłowo – składowe, cmentarze, a także tereny planowanej zieleni nad Jeziorem Ołów.

13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na terenie miasta Ryn występuje jeden obszar wymagający rekultywacji. Znajduje się on niedaleko Jeziora Ołów i jest to obszar po byłej powierzchniowej eksploatacji.

14. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

14.1. Układ drogowy

W kategoriach administracyjnych układ komunikacji drogowej w obszarze gminy i miasta Ryn tworzą drogi: krajowa, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

W celu zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania gminnej sieci drogowej zaproponowano przebieg obwodnicy miejscowości: Ryn, Skop oraz Tros.



W studium przyjęto funkcjonalny podział układu drogowego na nadrzędny, podstawowy i uzupełniający.

14.1.1. Układ komunikacyjny nadrzędny

- **droga krajowa nr 59** (Giżycko – Ryn – Mrągowo – Stare Kiełbonki – Rozogi), klasy technicznej G. Droga ta stanowi podstawowe połączenie komunikacyjne gminy z sąsiednimi gminami oraz najbliższymi miastami m.in. z miastem Giżycko i z miastem Mrągowo;
- **droga wojewódzka nr 592** (Bartoszyce – Kętrzyn – Sterławki Wielkie – Giżycko), klasy technicznej G;
- **droga wojewódzka nr 642** (Sterławki Wielkie – Ryn – Woźnice), klasy technicznej Z;
- **droga wojewódzka nr 643** (Wilkasy – Kozin – dr krajowa 16), klasy technicznej Z.

14.1.2. Układ komunikacyjny podstawowy

- **droga powiatowa nr 1616 N** (Ryn – Słabowo – dr powiatowa 1618 N), klasy technicznej Z;
- **droga powiatowa nr 1726 N** (Ryn – Stara Rudówka- dr wojewódzka 643), klasy technicznej Z;
- **droga powiatowa nr 1733 N** (Kętrzyn – Nakomiady – Ryn), klasy technicznej Z;
- **droga powiatowa nr 1728 N** (dr powiatowa 1729 N – Kronowo – dr wojewódzka 592 – Jezioro – dr krajowa 59), klasy technicznej L;

Powyższe drogi mają znaczenie ponadlokalne, ponieważ łączą gminę z zewnętrznym układem komunikacyjnym. Postuluje się przebudowę i doprowadzenie dróg do klas technicznych o wyższych kategoriach.

14.1.3. Układ komunikacyjny uzupełniający

Na układ uzupełniający składają się pozostałe drogi powiatowe oraz drogi gminne, które zapewniają obsługę poszczególnych miejscowości gminy. W ramach tego układu znajdują się również drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz ośrodków turystycznych.



W zakresie układu komunikacyjnego postuluje się przebudowę większości odcinków dróg powiatowych i gminnych, które znajdują się w złym stanie technicznym.

14.2. Układ kolejowy

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego zakłada się elektryfikację odcinka Korsze – Ełk oraz przebudowę linii Białystok – Korsze w celu rozwinięcia prędkości kolei do 120 km/h.

14.3. Trasy rowerowe

Przez Ryn przebiegają dwie międzyregionalne trasy rowerowe:

- Trasa Ruciane Nida - Mikołajki – Ryn – Giżycko wiążąca ze sobą trasy międzynarodowe wzdłuż Wielkich Jezior Mazurskich;
- Trasa Mrągowo – Ryn wiążąca dwa ważne ośrodki turystyczne w rejonie Pojezierza Mrągowskiego i Wielkich Jezior Mazurskich.

Przez Ryn przebiegają trzy trasy rowerowe o znaczeniu lokalnym:

- Trasa grodzisk staropruskich o długości 30 km leżąca w całości na terenie gminy Ryn. Trasa przebiega przez Ryn – Tros – Jeziorko – Sterławki Małe – Sterławki Wielkie – Orło – Głębowo – Ryn;
- Trasa zamków i rezydencji o długości 87 km zaczynająca się w Giżycku i biegnąca dalej przez miejscowości: Tros – Ryn – Salpik – Nakomiady – Kętrzyn – Gierłoż – Dłużec – Radziejewo – Pilwa – Doba – Kamionki – Giżycko;
- Trasa Ziemi Giżyckiej o długości 140 km przebiegająca przez: Giżycko – Sulimy – Pieczonki – Sołdany – Kruklanki – Wydminy – Lipińskie – Miłki – Paprotki – Górkło – Szymonka – Ławki – Skorupki – Rybical – Ryn – Knis – Salpik – Nakomiady – Owczarnia – Pożarki – Kronowo – Bogacko – Giżycko.

Planowana jest również budowa ścieżek rowerowo-spacerowych nad jeziorami Ołów i Ryńskim oraz w okolicy wsi Wejdyki.

14.4. Szlaki żeglowne



Gmina Ryn znajduje się na szlaku żeglownym Wielkich Jezior Mazurskich. Przez gminę przebiegają trasy: Mikołajki – Ryn oraz Giżycko – Mikołajki. Są one wykorzystywane sezonowo do turystyki wodnej.

14.5. Infrastruktura techniczna

14.5.1. Gospodarka wodno – ściekowa

W związku z tym, że rozwój sieci wodnej i kanalizacyjnej prowadzi do polepszenia standardu życia mieszkańców gminy miejsko - wiejskiej Ryn, priorytetowym działaniem będzie zapewnienie przyłączenia do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej terenów znajdujących się w granicach aglomeracji ściekowej wyznaczonej Rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ryn (Dz. U. Woj. Warm.-Maz. z 2006 r. Nr 12, poz. 310 z późn. zmianami).

Zasoby wód w dostępnych ujęciach studziennych w Rynie, Ławkach, Wejdykach i miejscowości Orło przewyższają obecnie zużycie wody w gminie. Stopień zwodociągowania gminy jest jeszcze niedostateczny, dlatego gmina zamierza doprowadzić sieć wodociągową do jak największej liczby budynków mieszkalnych i gospodarstw wiejskich. Ma to na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy oraz stworzenie lepszych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (np. agroturystyki). Dodatkowym zadaniem jest przebudowa już istniejących ujęć, niezbędna jest także systematyczna kontrola stanu technicznego urządzeń wchodzących w skład systemów zaopatrzenia w wodę (przewody przesyłowe, sieć rozdzielcza, zbiorniki wyrównawcze itp.) oraz ilości dostarczanej wody do sieci w celu ograniczenia strat wody. Należy także utrzymywać ujęcia wody w studniach kopalnych jako awaryjne.

Nieprzyjazną tendencją jest budowanie wodociągów bez budowy sieci kanalizacyjnej, dlatego też gmina chce poprawić ten stan i wybudować w jednym czasie zarówno sieć wodociągową jak i kanalizacyjną. W najbliższych latach gmina zaplanowała następujące inwestycje:

- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej przebiegającej przez Kronowo, Grzybowo, Sterławki Wielkie, Orło, Głębowo oraz kanalizacji sanitarnej biegnącej od Sterławek Wielkich do Jeziorka (data wykonania: 2009/2010);
- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej biegnącej przez miejscowości: Skop, Monetki, Stara Rudówka, Tros, Prażmowo, Szymonka a także budowę sieci kanalizacyjnej na odcinku Stara Rudawka – Prażmowo (data wykonania: 2009/2010);



- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej biegnącej przez Ryński Dwór, Ryńskie Pole, Ławki, Ławki Małe i Skorupki (data wykonania: 2010/2011);
- budowa sieci wodnej i kanalizacyjnej na odcinku Krzyżany, Słabowo, Wejdyki, Knis Podewsie (data wykonania: 2011/2013).

Kanalizacją powinny zostać objęte tereny budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego i jednorodzinnego, obszary zabudowy zwartej i skupionej, szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, tereny przemysłowe i usługowe.

Warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984). W celu zachowania czystości wód podziemnych na obszarze zbiorników wód użytkowych bez izolacji od powierzchni terenu wprowadza się zakaz przechowywania paliw, smarów i innych substancji mogących je zanieczyścić. W miejscach uzupełniania paliw i wymiany smarów należy zabezpieczyć grunt przed przeciekaniem produktów ropopochodnych.

Sieć kanalizacji deszczowej również wymaga rozbudowy, ponieważ istniejący odcinek o długości 2,5 km nie zabezpiecza potrzeby odprowadzania tych wód.

14.5.2. Gospodarka odpadami

Gmina miejsko – wiejska nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. Wszystkie odpady wywożone są za pomocą firm świadczących usługi z zakresu wywozu odpadów stałych z terenu Gminy na podstawie zezwolenia Burmistrza Miasta i Gminy Ryn. Poprzednie składowisko gminne w miejscowości Knis zostało poddane rekultywacji.

Dużym problemem jest brak segregacji odpadów. Dlatego też gmina postanowiła zakupić specjalistyczny tabor do odbioru odpadów stałych oraz kontenery do segregowanych odpadów stałych. Selektywną zbiórkę odpadów należy zacząć od tworzyw sztucznych, które zajmują znaczną objętość przy ewentualnym składowaniu, a i zbyt na te surowce jest w miarę zapewniony. Ustawianie odpowiednich pojemników na te odpadki należy rozpocząć od placówek handlowych i dużych skupisk ludności. Zebrane odpady należy przetransportować do miejsc ich odzysku lub przygotowania do przekazania kolejnemu odbiorcy.



W przypadku odpadów niebezpiecznych (tj. zużyte oleje smarowe, opony, azbest itp.), należy dostarczyć je za pomocą firm przewozowych w wyznaczone przez gminę miejsca.

14.5.3. Elektroenergetyka

Gmina Ryn zasilana jest w energię elektryczną za pomocą punktów tj. Główny Punkt Zasilający 110/15 kV, zasilany linią napowietrzną 110 kV Mrągowo - Mikołajki oraz Główny Punkt Zasilający 110/15 kV Giżycko, zasilany linią napowietrzną 110 kV Wydminy - Giżycko – Kętrzyn.

Przebiegająca przez teren gminy linia 110 kV jest źródłem pola elektromagnetycznego, dlatego też obiekty budowlane przeznaczone na stały pobyt ludzi i zwierząt należy lokalizować w odległości poziomej min. 14,5 m od skrajnego przewodu linii. Odległość ta może ulec zmniejszeniu, w przypadku gdy dopuszczalne wartości pola elektromagnetycznego zostaną dotrzymane. Jest to warunek wymagający potwierdzenia szczegółowymi obliczeniami i pomiarami kontrolnymi. Decyzję lokalizacyjną, przy zmniejszeniu podanych wcześniej odległości, wydaje organ administracyjny stopnia wojewódzkiego w porozumieniu z inspektorem sanitarnym.

Należy przewidzieć zasilanie projektowanych obiektów w energię elektryczną, rezerwując tereny pod projektowane linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Szczegółowe dane dotyczące ilości i rodzaju urządzeń elektroenergetycznych niezbędnych do zasilania zostaną określone w warunkach przyłączenia, które będą wydawane podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Ponadto gmina zamierza wybudować energetyczny układ przesyłowy linii jednotorowej 400 kV Ełk – Małki. Ze względu na to, że będzie ona negatywnie wpływać na środowisko, na obszarze ograniczonego użytkowania (pas szerokości 40 m po obu stronach osi linii) zabronione jest lokalizowanie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Dopuszcza się okresowe (do 8 godz./dobę) przebywanie ludności związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, turystycznej i rekreacyjnej.

14.5.4. Gazyfikacja

Miasto Ryn jest zasilane w gaz ziemny z krajowego systemu gazowniczego. Przez miasto i gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, który jest własnością Pomorskiej Spółki gazownictwa, Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie:



- DN 125 relacji Mrągowo – Giżycko, rok budowy – 1977 r.;
- DN 80 odgałęzienie do SRP Ryn, rok budowy – 1978 r.;
- DN 65 odgałęzienie do SRP Monetki, rok budowy – 1980 r.;
- DN 100 relacji Ryn-Mikołajki, rok budowy – 1989 r.

Redukcja ciśnienia gazu z wysokiego na niskie dla Rynu następuje w dwóch stacjach redukcyjnych:

- SRP Ryn ; przepustowość $Q=600\text{m}^3/\text{h}$; rok budowy – 1978 r. (modernizacja w 1998 r.);
- SRP Monetki; przepustowość $Q=300\text{m}^3/\text{h}$; rok budowy – 1980 r.

Doprowadzenie gazu ziemnego do terenów w granicach gminy przewiduje się z istniejących sieci gazowych średniego i niskiego ciśnienia zlokalizowanych w mieście Ryn. Przy lokalizowaniu budynków mieszkalnych oraz innych obiektów budowlanych kolidujących z gazociągiem należy zachować odległości zgodne z przepisami. Na terenach bezpośrednio sąsiadujących ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi wysokiego i średniego ciśnienia istnieje możliwość wystąpienia niekontrolowanego wypływu gazu oraz może wystąpić uciążliwość związana z emisją hałasu spowodowana pracą stacji redukcyjnych.

Przebiegające przez teren gminy gazociągi pracujące pod ciśnieniem 5,5 Mpa posiadają strefy zagrożenia wybuchem i wymagania w zakresie podstawowych odległości bezpiecznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30.07.2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.

14.5.5. Telekomunikacja

Obsługę telekomunikacyjną w mieście i gminie zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. Poprzez Rejon w Giżycku.

Teren gminy jest objęty zasięgiem telefonii komórkowej systemu CENTERTEL, GSM+, ERA GSM oraz POLKOMTEL.

Obecnie na terenie miasta i gminy Ryn znajdują się trzy wieże telekomunikacyjne, a planowana jest budowa czwartej.



Spis tabel

Tabela 1. Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	16
Tabela 2. Gminna ewidencja zabytków	19
Tabela 3. Stanowiska archeologiczne w gminie Ryn	22
Tabela 4. Złoża piasków i żwirów na terenie gminy Ryn	30